

Ikt. sz.: IUB/48-2/2016.

IUB-17/2016. sz. ülés
(IUB-70/2014-2018. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v

az Országgyűlés **Igazságügyi bizottságának**
2016. október 10-én, hétfőn, 11 óra 02 perckor
az Országház Nagy Imre tanácstermében
(főemelet 61.)
megtartott üléséről

Tartalomjegyzék

<i>Az ülés megnyitása, a határozatképesség megállapítása, a napirend elfogadása</i>	5
<i>A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/12284. számú törvényjavaslat</i>	
<i>(Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)</i>	5
<i>Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről</i>	5
<i>a) A külföldön tartózkodó, magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező állampolgárok szavazati joga gyakorlásának könnyítése érdekében a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló T/11693. számú törvényjavaslat</i>	5
<i>Szávay István szóbeli kiegészítése</i>	6
<i>Hozzászólások</i>	7
<i>Szávay István reflexiói</i>	14
<i>Határozathozatal</i>	16
<i>Egyebek</i>	16
<i>Az ülés berekesztése</i>	17

Napirendi javaslat

1. A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló törvényjavaslat (T/12284. szám)
(Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)
(Vitához kapcsolódó bizottság)
2. Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről:
 - a) A külföldön tartózkodó, magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező állampolgárok szavazati joga gyakorlásának könnyítése érdekében a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló törvényjavaslat (T/11693. szám)
(Szávay István, Farkas Gergely és Dúró Dóra (Jobbik) képviselők önálló indítványa)
 - b) Egyes törvényeknek a közpénzek és a közvagyon hatékonyabb védelme érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat (T/12069. szám)
(Dr. Hadházy Ákos (LMP) képviselő önálló indítványa)
3. Egyebek

Az ülés résztvevői

A bizottság részéről

Megjelent

Elnököl: Dr. Rubovszky György (KDNP), a bizottság elnöke és
Dr. Vitányi István (Fidesz), a bizottság alelnöke

Budai Gyula (Fidesz), a bizottság alelnöke
Dr. Vas Imre (Fidesz), a bizottság alelnöke
Demeter Zoltán (Fidesz)
Dr. Répássy Róbert (Fidesz)
Varga József (Fidesz)
Vigh László (Fidesz)
Teleki László (MSZP)
Dr. Apáti István (Jobbik)
Dr. Staudt Gábor (Jobbik)
Kész Zoltán (független)

A bizottság titkársága részéről

Kubovicsné dr. Borbély Anett, a bizottság főtanácsadója
Dr. Nagy Zoltán, a bizottság tanácsadója

Meghívottak

Hozzászóló

Szávay István (Jobbik) országgyűlési képviselő

Megjelent

Farkas Gergely (Jobbik) országgyűlési képviselő

(Az ülés kezdetének időpontja: 11 óra 02 perc)

Az ülés megnyitása, a határozatképeség megállapítása, a napirend elfogadása

DR. RUBOVSKY GYÖRGY (KDNP), a bizottság elnöke, a továbbiakban ELNÖK: Tisztelettel köszöntöm a bizottság megjelent tagjait. Megállapítom, hogy 10 fő jelenlétével a bizottság határozatképes.

Tisztelt Bizottság! Kiküldtük írásban a mai napirendi javaslatot. Hadházy Ákos képviselő úr azonban kérelemmel fordult a bizottsághoz, miszerint a 2. napirendi pontunk b) pontjában szereplő előterjesztését vegyük le, mert mint előterjesztő elfoglaltságára tekintettel nem tud megjelenni.

Nekem ez az egyetlen bejelentésem van a napirenddel kapcsolatban. Kérdezem a bizottság tagjait, van-e valakinek más, napirenddel kapcsolatos észrevétele, kérdése, indítványa. *(Nincs ilyen jelzés.)* Jelentkezőt nem látok. Döntenünk kell.

Kérem, támogassuk Hadházy képviselő úr kérését, és vegyük le a 2. napirendi pont b) alpontját. Aki ezt támogatja, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság ezt egyhangúlag elfogadta.

Tisztelt Bizottság! Így két napirendi pontja maradt a mai bizottsági ülésünknek. Kérem, az előbbi döntés figyelembevételével a maradék napirendi javaslatot a bizottság fogadja el. Kérem, szavazzanak! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy a bizottság ezt is egyhangúlag fogadta el. *(Dr. Répássy Róbert megérkezik az ülésre.)*

A Magyarország 2015. évi központi költségvetéséről szóló 2014. évi C. törvény végrehajtásáról szóló T/12284. számú törvényjavaslat (Döntés a részletes vitában megtárgyalandó szerkezeti egységekről a HHSZ 92. § (4) bekezdés alapján)

Tisztelt Bizottság! Nyilvánvalóan mindenki tud róla, hogy a 2015. évi költségvetésről szóló törvény végrehajtásáról szóló zárszámadás tárgyalása ezen a héten pénteken kezdődik meg. A javaslat mindenki számára kiosztásra került, miszerint az egész törvényjavaslathoz jelentkezzünk be mint tárgyaló bizottság. Ez nem azt jelenti, hogy mindent végig kell tárgyalni, hanem azt jelenti, hogy ha olyan módosító indítványt kapunk, amely ránk tartozik, de nem jelentkeztünk be, akkor probléma van. Ezzel tehát csak egy lehetőséget nyitunk ki. Ezt a gyakorlatot folytattuk eddig is.

Kérdezem a bizottságot, kíván-e valaki ehhez hozzászólni. *(Nincs jelentkező.)* Jelentkezőt nem látok.

Ki van osztva mai dátummal, az én nevemmel házelnök úrnak címezve: bizottsági bejelentés részletes vita lefolytatásáról, a törvényjavaslat egészére. Aki ezt támogatja, kérem, kézfelemeléssel szavazzon! *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy ez is egyhangú. Ezzel az 1. napirendi pontot lezárom.

Döntés képviselői önálló indítvány tárgysorozatba vételéről

a) A külföldön tartózkodó, magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező állampolgárok szavazati joga gyakorlásának könnyítése érdekében a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény módosításáról szóló T/11693. számú törvényjavaslat

A 2. napirendi pontunk a) pontja következik: a külföldön tartózkodó, magyarországi állandó lakóhellyel rendelkező állampolgárok szavazati joga gyakorlásának könnyítése érdekében a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI.

törvény módosításáról szóló T/11693. számú törvényjavaslat. Emlékeztetőül mondom, hogy ez a parlamenti szünet idején lett beterjesztve, és ha jól emlékszem a dátumra, augusztus 22-én tárgyaltuk volna, de a Ház határozatképtelen volt, így került most ide elénk, és most kell döntenünk a tárgysorozatba vételéről.

Az előterjesztők képviselőjében megjelent Szávay István képviselő úr; köszöntöm a képviselő urat. Megkérdezem, kívánja-e kiegészíteni az írásban előterjesztetteket. *(Jelzésre:)* Jelzi, hogy igen, úgyhogy megadom a szót. Parancsoljon, képviselő úr!

Szávay István szóbeli kiegészítése

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen, elnök úr, és köszönöm a lehetőséget. Tisztelettel köszöntöm a bizottság megjelent tagjait. Dúró Dórával és - az egyébként jelen lévő - Farkas Gergely képviselőtársammal jegyezzük ezt a javaslatot, amely javaslat kapcsán már kétszer is volt egyébként konszenzus a parlamenti pártok között; ezt szeretném hangsúlyozni. A Magyar Állandó Értekezlet tavalyi és tavalyelőtti zárónyilatkozata is tartalmazza azt az egyhangúlag a magyarországi, a külhoni magyar pártok és a magyar kormány által elfogadott határozatot, amelyben kifejezik abbéli szándékukat, hogy meg kell teremteni a tartósan külföldön élők számára a választásokon való részvétel megkönnyítését - akkor itt erről van szó.

Ez ügyben beadtunk az utóbbi másfél évben két határozati javaslatot is, amelyet a kormánypártok különböző indokolással leszavaztak, illetve nem engedtek a Ház elé jönni. Legutóbb augusztusban szeretnénk volna ezt tárgyalni; akkor önöknek az volt a fő érve, hogy a közelgő népszavazás miatt ez a kérdés már nem aktuális. Ez a szempont most nyilván nem merül fel, úgyhogy azt hiszem, 2018-ig még bőségesen van idő ezt a kérdést újra átgondolni.

Másrészről pedig szeretném hangsúlyozni, hogy amikor a választási eljárásról szóló törvényt elfogadtuk néhány évvel ezelőtt, akkor annak az eredeti verziója még a külföldön élők számára is lehetővé tette a levélben szavazást. Ezt a kaput Gulyás Gergelynek egy zárószavazás előtti módosító javaslata csukta be, számunkra viszonylag érthetetlen módon. *(Teleki László és Varga József kimegy a teremből.)*

Ugye, az alapvető probléma az - mint azt bizonyára önök is tudják -, hogy aki külföldön tartózkodik, az csak személyesen a nagykövetségen tud szavazni, ha magyarországi állandó lakcíme van. Ez adott esetben több száz kilométeres utazást, egyebeket jelenthet. Akinek nincs állandó lakcíme, tehát jellemzően a külhoni magyarok, számukra van lehetőség a levélben szavazásra. A mi indítványunk, javaslatunk azt tartalmazza, hogy a levélben szavazás lehetőségét a külföldön tartózkodók számára is nyissuk meg, azzal, hogy ők egy általuk megadott külföldi címre, külhoni magyarhoz hasonlóan, kérhessék a levélcsomagot. Tehát szeretném hangsúlyozni, nincs szó arról - ebben egyetértünk egymással, hogy ez Magyarországon most problémás lenne -, hogy Magyarországon lehessen levélben szavazni, magyarországi címre kérni a levélcsomagot; ez valóban visszaélésre adhat módot. Ugyanakkor az az alapvető különbség - hogy egy érvükre már előre reagáljak -, és az Alkotmánybíróság, amely ezzel a kérdéssel foglalkozott, azt mondta, hogy ez a rendelkezés, ez a különbségtétel a külhoniak és a magyarországiak között önmagában még nem alkotmányellenes; ugyanakkor azt is elmondta az Alkotmánybíróság, hogy a jogalkotónak van lehetősége további részletszabályokat alkotni ezzel kapcsolatban, tehát ilyen aggályt sem látunk. Arról nem is beszélve, hogy aki Magyarországon tartózkodik a választás napján, neki lehetősége van bárhol máshol szavazni, bármilyen másik településen, ahol éppen a szavazás napján tartózkodik, tehát ez meglehetősen könnyűvé teszi a részvételt; egy külföldön tartózkodó számára pedig ez

a lehetőség értelemszerűen nem nyitott, hiszen személyesen a nagykövetségeken lehet csak szavazni.

Fölmerült az is, hogy a külhoni levélben szavazóknak a kis száma miatt nem tartotta az Alkotmánybíróság problémásnak ezt a különbségtételt. Ez ügyben azért hozzá kell tenni azt - és erre szeretném felhívni képviselőtársaim figyelmét is -, és a kormány is elismerte, hogy nem tud ezzel a kérdéssel mit kezdeni, tehát a választási eljárásról szóló törvényhez mindenképpen hozzá kell nyúlni, ez pedig adott esetben a halott személyek levélsomagjával való visszaélés. Hiszen róluk a magyar állam nem tudja, ha a hozzátartozók nem jelentik be, hogy elhunyt, és ő tíz évig továbbra is kapja a levélsomagot automatikusan, aki regisztrált. Bizony, képviselőtársaim - látom, kicsit hitetlenkednek ez ügyben. Tehát ez is indokoltá teszi, hogy ezt a kérdést újragondoljuk. Sokkal inkább látjuk a visszaélés lehetőségét ebből a szempontból.

S azt is szeretném még hozzátenni, hogy a javaslatunk most konkrétan a levélben szavazás lehetőségének a kiterjesztéséről szól, de a magunk részéről természetesen nyitottak vagyunk bármilyen más javaslatra; így nyilván meg lehet fontolni például az internetes szavazás lehetőségének a bevezetését is. A lényeg az, hogy most szüntessük meg azt a diszkriminációt, amely fennáll abban az esetben, hogy akár egy külföldi lakcímen tartózkodó, tartósan külföldön élő munkavállalók közül az egyik, aki mondjuk, Erdélyből érkezik, az megkapja postán, kényelmesen, a skóciai lakcímeire a levélsomagot, és azt Magyarországra vissza tudja küldeni; miközben aki vele együtt él, dolgozik, egy albérletben lakik, de mondjuk, Budapestről származik, neki ez a lehetősége nincs meg, több száz kilométert utaznia kell, erre pénzt költeni, szabadnapot kivenni, s a többi. (*Varga József visszatér a terembe.*) Jól jelzik a mostani választási részvételi számok; ne menjünk bele számháborúba, de abban talán egyetértünk, hogy ha több százezer külföldön tartózkodó magyart mondunk, azt mindenképpen el tudjuk hinni: ezek közül összesen 11 ezren vettek részt a népszavazáson. (*Teleki László visszatér a terembe.*) Az eredményesség vagy az érvényesség, azt hiszem, lényegesen magasabb lett volna, ha nekik lehetőségük lett volna ezen a népszavazáson már részt venni.

Ezt a diszkriminációt szeretnénk feloldani, és ehhez kérjük az önök támogatását. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Tisztelt Bizottság! Szeretnék hozzászólni a kérdéshez, ezért átadom az ülés vezetését Vitányi alelnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Vitányi István, (Fidesz), a bizottság alelnöke veszi át.)

ELNÖK: Köszönöm szépen. Megadom a szót Rubovszky elnök úrnak.

Hozzászólások

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY (KDNP), a bizottság elnöke: Tisztelt Bizottság! Én jelen voltam azon az augusztus 22-ei ülésen, és napirend előtt elmondtam a Kereszténydemokrata Néppárt álláspontját, amiben vagy én hibáztam, vagy a leírás - minden benne van a hivatalos jegyzőkönyvben, csak az nincs, hogy a levélben szavazásról beszéltem.

Én 1994 óta vagyok országgyűlési képviselő, és mindig tagja voltam a választási eljárással kapcsolatos előkészítő bizottságnak. '94 óta volt téma a levélben szavazás, akkor, amikor még a külföldön élők egyáltalán nem voltak jogosultak szavazásra. Aki külföldön volt, ha nem jött haza, nem tudott szavazni. Ugye, nem volt kettős állampolgárság, hanem volt az, hogy külföldön voltak, külképviseleten, hivatalosan kint dolgozók; ha nem jött haza a szavazás napjára, nem tudta hol leadni a szavazatát.

Ezt az akkor kétharmaddal rendelkező Horn-kormány sem volt hajlandó megváltoztatni, ezt a könnyítést nem adták meg.

A levélben való szavazást eddig még mindig mindenki bizonytalannak tekintette. A probléma az, hogy tudjuk azt, hogy a külföldi állampolgárok, akiknek nincs lakáscímük, az ő esetükben a levélben szavazáson kívül más lehetőség nincs. Tehát ott a legkevésbé rosszat választottuk, azzal, hogy ott megengedtük a levél útján való szavazást. És ne beszéljünk diszkriminációról! Mert az a magyar állampolgár, akinek belföldi lakcíme van, és külföldön, külképviseleten szavaz, az kellő adminisztráció mellett tud az egyéni választókerületére is szavazni, meg listára is tud szavazni. Szemben a külföldi állampolgárral, akit nem illet meg lakcím hiányában az egyéni körzetre való szavazás. Tehát itt nincs háttérbe szorítva senki a másikkal szemben.

Én akkor napirend előtt felvettem a Szlovákiában élő honfitársainkat, akik a szavazások napján a nagykövetség közelébe nem mernek menni, mert attól félnek, hogy őket ki fogják zárni az állampolgárságból, mint ahogy ezt, mint tudjuk, többekkel meg is tették. Szávay képviselő úr szólott napirend után a Ház előtt, és azt mondta, hogy ha olyan jó a barátság Orbán Viktor és Fico miniszterelnök úr között, akkor ezt el kellett volna intézni. *(Szávay István: Így van.)* Ezt a nyilatkozatot azért nem tartom helyesnek, mert ön legalább annyira tudja, mint én, hogy az állampolgárságot megvontak közül a legkevésbé magyarok vannak; a legtöbben a németek vannak, utána jönnek a csehek. Ott mindenfajta náció, aki a kettős állampolgárság lehetőségével élt, elvesztette a szlovák állampolgárságát. Tehát itt nem arról van szó, hogy ez kizárólag egy magyarelles dolog.

Én olyat még nem láttam, ahol kellő biztonsággal a levél útján való szavazást meg lehetett volna tartani. Csak arra szeretnék hivatkozni, hogy a minap láttam az előterjesztő képviselő urat a televízióban nyilatkozni, amikor pont azt nyilatkozta, hogy a levél útján való szavazás milyen hibákat rejt magában. Ezt Szávay István képviselő úr mondta.

A kereszténydemokraták nem támogatják ezt a tárgysorozatba vételt. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vas Imrének adom meg a szót.

DR. VAS IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm szépen a szót. Előrebocsátom, hogy a Fidesz sem támogatja a tárgysorozatba vételt. Itt az a kérdés merül fel, hogy milyen csoportokat hozunk létre. Elnök úr is már említette, hogy akinek Magyarországon nincs lakcíme, az egyéni körzet jelöltjére nem szavazhat, míg ha van lakcíme, akkor a pártlistára is szavazhat, illetve egyéni képviselőt is választhat. Így ez a csoport egyértelműen elhatárolható aszerint, hogy van-e Magyarországon lakcíme vagy nincs, mert akinek nincs Magyarországon lakcíme, annak a választójoga kvázi részleges, és erre az Alaptörvény is lehetőséget ad.

Azzal, amit képviselőtársam itt javasol, pont azok között, akik lakcímmel rendelkeznek, tenne különbséget aszerint, hogy hol tartózkodnak. Hozzáteszem, aki nem a saját lakóhelyén, de Magyarországon máshol tartózkodik, ő sem mehet bárhova szavazni egyébként, mert minden településen csak abba az egy kijelölt szavazókörbe mehet, tehát nem mehet be bármelyik szavazókörbe szavazni, ahol ő éppen tartózkodik.

A következő probléma, amelyet egyébként képviselőtársam sem tud a törvényjavaslatban feloldani, az az, hogy hogyan dönti el, hogy valaki a választás napján külföldön tartózkodik avagy sem. Erről a magyar hatóságoknak semmilyen, még valószínű nyilvántartása sincs, nemhogy közhiteles nyilvántartás. A

személyiadat- és lakcímnnyilvántartás közhiteles, tehát amíg az ellenkezőjét be nem bizonyítják, addig azt kell feltételezni, hogy az a valóságnak megfelel. Itt viszont az államnak, semmilyen állami szervnek az égardta egy világon semmiféle nyilvántartása nincs. Így gyakorlatilag bárki számára - mind a 8 millió egynéhányezer választópolgár számára - megnyitná a lehetőséget, hogy levélben szavazhasson. Ez pedig nyilvánvalóan nem lehet cél. Tehát a képviselő úr problémamegoldása odáig megy el, hogy bárki, aki azt mondja, hogy a választás napján ő nem tartózkodik Magyarországon, az megkapja előre a levélsomagot, és a választás előtt leadja a szavazatot, és ez a teljes számra, tehát a 8 millió 200 ezer választópolgárra igaz. Ez pedig nyilvánvalóan nem lehet cél. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Répássy Róbertnek adom meg a szót.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT (Fidesz): Tisztelt Bizottság! Egyrészt már többször vitatkoztunk ebben a bizottságban meg plenáris ülésen is erről a kérdéstről, másrészt az előttem szólók elmondták már az álláspontjukat, de szeretném a magam részéről is rögzíteni, hogy mi a közöttünk lévő véleménykülönbség a levélben szavazást illetően.

Először is, a levélben szavazók azok a választópolgárok, akik nem rendelkeznek magyarországi lakcímmel. Tehát azok szavazhatnak levélben, akik nem rendelkeznek magyarországi lakcímmel. Ezért semmi akadálya nincs annak, hogy az, aki életvitelszerűen külföldön él, ezt a tényhelyzetet bejelenti a lakcímhathatóságoknak, és ebben az esetben levélben szavazhat. Tehát amennyiben a külföldön tartósan, életvitelszerűen ott élő állampolgár a valóságnak megfelelően rögzítené a lakcímét, akkor szavazhatna levélben. Ez az első probléma. *(Dr. Vas Imre: De csak listára.)*

A másik probléma a különbség. A levélben szavazást a választóknak ajánlgató pártok, így köztük a Jobbik is, mindig elfelejti elmondani ezeknek a választópolgároknak, hogy a levélben szavazók szavazati joga nem teljes, csak egy szavazatuk van, a képviselői mandátumok 53 százalékának az elosztásából ki vannak zárva a levélben szavazók. Tehát önök azt javasolják, azt ajánlják a külföldön élő magyaroknak, hogy zárják ki magukat a mandátumok többségének meghatározásából. Ez a másik oka, ami miatt nem tartjuk helyesnek azt, hogy mindazok, akik egyébként élhetnének mind a két szavazati jogukkal, azok ne éljenek ezzel a két szavazati jogukkal, hanem csak az egyikkel, a listára való szavazási joggal éljenek.

A harmadik, amiről beszélt itt egyébként Rubovszky elnök úr is, hogy régóta konszenzus van abban, hogy a levélben szavazás biztonsági kockázatokat rejt magában. Ezt egyébként még a Jobbik is tudta, mert a Jobbik összehívatta a Nemzetbiztonsági bizottságot, amikor a levélben szavazás bevezetésre került; a Jobbik az NVI vezetőivel a Nemzetbiztonsági bizottságban tárgyalta meg azt - egyébként ebben a Magyar Szocialista Párt is részt vett -, hogy vajon milyen biztonsági kockázatainak vannak a határon túli magyarok levélben szavazásának. Tehát teljesen tisztában vannak azzal a jelen lévő pártok, hogy biztonsági kockázatainak vannak, különösen azokban az országokban, ahol egyébként tiltják a kettős állampolgárságot; ott azok, akik magyar állampolgárként levélben szavaznak, komoly biztonsági kockázatot vállalnak. Ezt, mondom, eddig a Jobbik is tudta.

Tehát összefoglalva: egy, hogy mondjam..., leértékelt választójogot ajánlanak a választópolgároknak; ráadásul biztonsági kockázatainak vannak a levélben szavazásnak; és ahogy elmondtam, maguk a választópolgárok dönthetnének úgy, hogy ha mégis ezeknek a kockázatoknak és hátrányoknak az ellenére levélben akarnak szavazni, akkor nem kell mást tenniük, mint be kell jelenteniük a külföldi lakóhelyüket, és ebben az esetben levélben szavazhatnak. Ezért nincs is értelme ennek a

törvényjavaslatnak, hiszen mint mondtam, egyrészt hátrányos a választópolgárok számára, másrészt pedig megtehetik saját döntésük alapján is, hogy levélben szavaznak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönjük szépen. Apáti Istvánnak adom meg a szót.

DR. APÁTI ISTVÁN (Jobbik): Köszönöm szépen. Tisztelt Bizottság! Egészen elképesztőnek tartom Répássy képviselőtársam érvelését! Egy fontos dolgot elhallgat; nem bontja ki a valóság minden apró részletét, és a nagy klasszikus óta tudjuk, hogy ez mekkora hibákat rejt magában. Ön azt kínálja a kivándorlóknak... - mert kicsit leegyszerűsítve, kicsit csúnya szóval: a kivándorlókról van szó, azokról a honfitársainkról, akik az elmúlt huszonöt év kormányainak „áldásos” tevékenysége miatt külföldi munkavállalásra kényszerültek; rendszerint nem nyaralni vannak, meg nem Ibiza-ra szoktak járni fehér port szívni az orrukba, hanem azért, mert Magyarországon nem tudnak megélni, nem tudnak jövőt biztosítani a családjuknak. Nem kalandvágyból, hanem általában, az esetek nagy többségében megélhetési kényszerből kivándorolnak, és külföldön azért tartózkodnak, hogy ott munkát végezzenek. Ha azt a javaslatot elfogadnánk, amit ön mondott, az azt jelenti - és ezt nem mondta el ön -, hogy ezek az emberek szüntessék meg a magyarországi állandó lakóhelyüket, szüntessék meg a talán utolsó közjogi és érzelmi kapcsolatot az anyaországgal, csak azért, hogy legalább egy csonka szavazatot le tudjanak adni, legalább egy párt országos listájára tudjanak szavazni. Hát végiggondolta, hogy mit mondott valójában? *(Dr. Répássy Róbert: Igen. Mindjárt elmondom.)* Az akkor nagyon szomorú! Több százezer honfitársunk több százezer lakcímet szüntessen meg; számolja fel ezt a szálat, égesse fel ezt a hidat a saját hazájával kapcsolatban, csak azért, mert önök megpróbálják megmagyarázni azt, hogy miért nem akarják megadni ezeknek az embereknek a levélszavazat jogát.

Azért nem akarják megadni - az egyik lehetséges indokát mondom -, mert attól tartanak, talán nem is megalapozatlanul, hogy ezek az emberek nagy többségben megbüntetnék önöket, és attól tartanak, hogy nagyobb arányban ezek az emberek nem önöket támogatnák, nem a jelenlegi kormánypártokra szavaznának. Nem tudjuk, hogy így van-e; ez csak, ha úgy tetszik, egy valószínű becslés, hiszen a dolog jellegéből adódóan megmérni is nagyon nehéz bármilyen kutatás, közvélemény-kutatás révén. De valami hasonló félelem vagy aggodalom hajthatja önöket, mert önöket ismerve - és nem személy szerint mondom ezt -, az önök kampányguruinak a logikáját ismerve, ha azt prognosztizálnák, azt mérnék, hogy a több százezernyi kint lévő választópolgár jelentős részének szavazatára számíthatnának, akkor már rég megoldották volna ezt a problémát. Ha mást nem, úgy, hogy jelentős számú szavazóhelyiséget létesítenének azokban az országokban, ahol erre a kint dolgozóknak igénye vagy szüksége lenne.

Ha másból nem, hát október 2-ából lehetne tanulni, mert nem csak országgyűlési választásokról beszélhetünk - mert eddig csak erről volt szó -, beszélhetünk az épp aktuális tanulságokról, az országos népszavazások kérdéséről is. Talán nem túlzás kijelenteni, hogy azok a tömegek, jellemzően, mondjuk, Londonban, illetve Angliában élő honfitársaink, akik már megtapasztalták - most konkrétan akkor beszéljünk az illegális bevándorlásról -, hogy milyen egy no-go zóna, megtapasztalták, hogy milyen az, amikor félreértelmezik az emberi szabadságjogokat, és muszlim tömegeket engednek rá európai nagyvárosokra, akkor valószínű, hogy azok az emberek jóval motiváltabban elmentek volna népszavazni, jóval motiváltabbak lettek volna, hogy az anyaországinál magasabb arányban szavazzanak, ha levélben szavazhattak volna. Mert azért több száz kilométert általában nem utaztak; nem vállalták sem az időtartama miatt, sem pedig a költségei miatt. De ugyanezt

elmondhatnánk a Németországban dolgozókra és sok más európai országban dolgozó vagy ott élő honfitársunkra. Tehát nem kizárt, hogy az országos népszavazás érvényessége jelentős mértékben azon múlt, hogy önök nem hajlandóak ezt a javaslatunkat elfogadni.

Nem véletlenül próbálkoztunk augusztus 22-én egy rendkívüli ülés keretében ezzel - és úgy látszik, hogy semmit sem tanulnak és semmit sem felejtnek. Azt gondoltuk, azt reméltük, hogy október 2-a kijózanító lesz, és hátha elindul valamifajta gondolkodás a kormánypártokon belül a tekintetben, hogy még egyszer, akár országos népszavazáson, hasonlóan fontos kérdésekben, mint az illegális bevándorlás vagy a kötelező kvóták elleni fellépés, még egyszer ne forduljon elő, és legalább ezzel próbáljuk a részvételi arányt növelni, ezzel próbáljuk a demokráciát kiteljesíteni, ha úgy tetszik. Hiszen az önök miniszterelnöke azt mondta nem túl rég, hogy ha nem százszázalékos egy részvétel, akár egy választópolgár távol marad valamelyik szavazástól, azt ő kudarcként éli meg, hiszen az a választópolgár valamiért nem tudta vagy nem akarta kifejtetni az adott kérdésben a véleményét. Hát, persze, nagyon sokan kifejtették volna! De az, hogy a vasárnapjuktól több órát utazzanak, és jelentős költségeket vállaljanak be ezért, az nyilván a nem elvárható kategóriába sorolható. Tehát csak politikai akarat kérdése lenne, hogy ezt a kérdést megoldjuk, ezeket a problémákat, akadályokat elhárítsuk. Simán önöké a többség - de ha ezt nem akarják, akkor meg lehet ezt magyarázni, kifogásokat mindig könnyebb találni, mint megoldásokat.

Lehet ezt a javaslatot módosítani is vagy bármilyen normális ötpárti egyeztetést erről elkezdni, mert úgy hiszem, pártállástól függetlenül mégiscsak az lenne az érdeke a mindenkori magyar parlamentnek, hogy minél több választót vonjon be a választásokon való részvételbe, minél többeknek tegye lehetővé azt, hogy leadhassák érvényesen a szavazataikat. És azért tanuljanak ebből, mert az október 2-ai népszavazásnak az 50 százalékos érvényességi küszöb bevezetésén túl pontosan az a másik nagy tanulsága, amiről keveset beszéltünk meg eddig, hogy nem szavazhattak levélben a külföldön munkát vállaló, itthon állandó lakóhellyel rendelkező honfitársaink. A saját maguk által kovácsolt kardba dőltek bele, markolatig! És az önök által, végső soron Orbán Viktor által létrehozott választási gépezet most fordult először nagyon komolyan a megalkotója ellen. Elmondtuk ezt már akkor is, amikor az egész választójogi rendszert összerakták, hogy eljöhét ez az idő, és október 2-án eljött.

A nemzet szempontjából sajnálatos, hogy ez a népszavazás érvénytelen lett. Tehát kérem, tanuljanak! És kérem, vonják le október 2-a tanulságait e tekintetben is! Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Rubovszky elnök úrnak adom meg a szót.

DR. RUBOVSZKY GYÖRGY (KDNP), a bizottság elnöke: Szeretném hangsúlyozni azt, hogy a levélben szavazás biztonságos megoldását 22 év alatt még senki nem tette le az asztalra. Ez az indítvány sem ilyen. Mondom ezt azért, mert Szávay István nyilatkozott pénteken a televízióban - ha akarja, elhozom a felvételt, mert rögzítettem (*Derültség.*) -, hogy a levélben való szavazás nagyon sok veszélyt rejt magában.

A másik: végig tetszett gondolni az Ausztriában történeteket? Az ausztriai elnökválasztásnál pont a levélsvavazások kapcsán állapította meg az alkotmánybíróság, hogy milyen anomáliák születtek. (*Vigh László: Így van. - Dr. Apáti István: Mi okosabbak vagyunk!*) Ausztriában volt olyan település, ahol a jogosultak 146 százaléka adta le a szavazatát! Úgy, hogy leadták személyesen, és utána leadták levélben is. És így csináltak a szocialista jelöltből elnökjelöltet.

Tehát ez nem időszerű, ez az előterjesztés szerintem nincs kellően kimunkálva, nem elég biztonságos, és itt hivatkozom az alkotóra, hogy ő sem tartja biztonságosnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Vas Imre alelnök úrnak adom meg a szót.

DR. VAS IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Apáti képviselőtársamra szeretnék részben reagálni. Attól még, hogy valaki megszünteti Magyarországon a lakcímét, a magyar állammal a közjogi kapcsolata mint állam és polgára kapcsolata fennmarad. *(Dr. Apáti István: Jó. Az egyik közjogi kapcsolata.)* És egyébként mint magyar állampolgár bármikor Magyarországon lakcímet létesíthet az Alaptörvény előírása szerint.

Van egyébként arra vonatkozóan becslés, hogy a külföldön élők hogyan szavaznak. Mert ha képviselőtársam megnézi a 2010-es választásban, mondjuk, a tíz legszorosabb körzetnek az utolsó napon, tehát a választás után szombaton felbontott szavazóköréit, ott a fideszes jelölt mindenhol egyébként több szavazatot kapott, mint az MSZP-s jelölt vagy a második helyen végzett jelölt. *(Dr. Apáti István: Akkor még hittek nektek!)* Tehát a '14-es választásnál. *(Dr. Apáti István: Most a '10-es vagy a '14-es?)* Tehát a Fidesznek ebből adódóan politikailag érdeke lenne, hogy a külföldön tartózkodók minél könnyebben szavazhassanak. Ezért szerintem a Választási Irodának, nyilván a Külügyminisztériummal karöltve, mindent meg kell tenni, hogy minél több helyen legyen szavazókör, minél több helyre el tudjanak menni; szerintem ez igazából a megoldás.

De azt a problémát, amit kinyitna a levélben szavazás, a törvényjavaslat annak a veszélyeit egyébként nem oldja föl, tehát nem tudja megoldani. Mint ahogy Rubovszky elnök úr is mondta, képviselő úr maga nyilatkozta szerintem több helyen is, hogy a levélben szavazásnak vannak igen jelentős biztonsági kockázatai.

Lehet tehát tudni, hogy a külföldön élők és a lakóhelyüktől távol szavazók egyébként nagyjából hogyan szavaznak. Mondom, elég a 2014-es választásból, mondjuk, a tíz legszorosabb körzetet megnézni: még ott is, ahol a Fidesz vesztett, ott is behozott a jelöltünk a hátrányából. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Répássy Róbertnek adom meg a szót.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT (Fidesz): Apáti képviselő úrnak arra az érvelésére szeretnék válaszolni, amiben, mondjuk így, az érzelmi húrokat pengette.

Képviselő úr, ön is jogász, tehát tudja, hogy az állandó lakóhely vagy lakcím nem érzelmi kérdés, hanem ténykérdés - valaki vagy ott lakik, vagy nem lakik ott. Egyébként a lakcímnnyilvántartás szerint három napon belül be kell jelentkezni, be kell jelenteni a tartózkodásihely-változást. A lakcímnnyilvántartás előírja azt, hogy ha valaki megváltoztatja a lakcímét, akkor be kell jelenteni. Tehát nem érzelmi kérdés az, hogy hol tartózkodik; úgy is hívják ezt, hogy állandó lakóhely egyébként, ön is használta sokszor ezt a kifejezést. Amúgy nem pontos ez a kifejezés, mert nem így hívják most már, de régen állandó lakóhelynek hívták, állandó és ideiglenes lakóhelyet különböztettek meg régen; most tartózkodási helynek nevezik, lakóhelyet és tartózkodási helyet különböztetnek meg. De a lényeg az, hogy ez nem érzelmi kérdés, hanem bejelentés kérdése.

Egyébként a külföldön dolgozó állampolgárok nagy részével munkaviszonyt nem is létesítenek addig, amíg nincs külföldön bejelentett lakcíme. *(Vigh László: Így van.)* Tehát a bejelentett lakcím az egy feltétel. Abból nyilván nem indulhatunk ki, hogy esetleg feketén dolgoznak; de akik legálisan dolgoznak, azok kénytelenek

bejelenteni külföldön is a lakcímüket. Tehát semmi olyan okot nem látok, ami miatt ne lehetne ezt a kérdést rendezni.

Másrészt teljesen igaza van Vas Imrének abban, hogy egyébként az anyaországgal vagy a hazájukkal való közjogi köteleket nem a lakcím jelenti, hanem az állampolgárság jelenti. *(Dr. Staudt Gábor megérkezik az ülésre.)*

S még egy mondat, tisztelt képviselőtársaim. Ha jól értem, az a probléma, hogy egy országban vidéken lakó magyar állampolgárok nem tudnak elmenni a fővárosba. Most azt mondják már el nekem, hogyha Magyarországon modelleznénk ezt a problémát, hogy tényleg, négyévente egy bizonyos szolgáltatást oda kellene vinni az állampolgárhoz, mert nem tud négyévente elmenni a fővárosba, most képzeljék el, ha arra hivatkoznánk, hogy Magyarországon nem tud valaki elmenni a fővárosba, és ezek alapján alkotnánk meg a törvényeinket! Nyilván nem arról van szó, hogy állandó ügyintézés, hétköznapi ügyintézés kell valakinek így megtennie, hanem azt jelenti, hogy nagyon ritka alkalmakkal kell elmenni a fővárosba, vagy esetleg nem a fővárosban, hanem mondjuk, egy nagyobb városban lévő konzulátuson kell szavazniuk. Úgyhogy elnézést kérek, ne nézzük már le ennyire a külföldön dolgozó magyarokat, hogy nem tudnak elmenni a fővárosba, nem tudnak elmenni Londonba! Hát egy Angliában élő magyar hányszor jár egy évben Londonban vajon? Hányszor jár? Tizenkétszer? Hússzor? Hányszor jár vajon Londonban egy Angliában élő magyar? *(Dr. Apáti István: Vagy egyszer sem.)* Hát, jó, lehet, hogy van olyan, aki egyszer sem; az valószínűleg kiskorú. De aki felnőtt, az valószínűleg el szokott menni Londonba. Köszönöm szépen, ezt akartam elmondani.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Apáti Istvánnak adom meg a szót.

DR. APÁTI ISTVÁN (Jobbik): Akkor hogy minden pontos legyen: az egyik legfontosabb közjogi szádra vagy kapcsolatra gondoltam. Egyébként szerintem, és most nyilvánvalóan a lakcímkartýára gondolok, nem az ahhoz való érzelmi ragaszkodásra, hanem arra, hogy valakinek hol van és van-e állandó lakóhelye, annak általában egyébként pont vidékiek vagy falun vagy kistelepülésen élők esetében igenis van érzelmi szála, igenis van érzelmi jelentősége. Ez általában egyébként a vidéki emberekre jellemző; az elidegenedett nagyvárosok lakosaira kevésbé.

Hát ez nem szolgáltatás, képviselő úr! Ez egy jogosultság biztosítása, egy jog gyakorlásához kapcsolódó feltételek vagy körülmények megkönnyítése, megteremtése. Nem szolgáltatás! Nem erről beszélünk. És egyrészt Magyarországnál jóval nagyobb területű országokról van szó, jóval nagyobb távolságokról, és nem nagyon életszerű az, hogy azok a honfitársaink, akik kimennek 8-10-12 órában, vagy isten tudja, hány órában dolgozni, meg általában hétvégén is dolgoznak, jóval magasabb óradíjakért, azok csak úgy, hogy elmondhassák magukról, hogy Londonban is jártunk, meg Londonba is el szoktunk menni shoppingolni, csak azért elutaznak évente tízszer-tizenkétszer Londonba. Nem! Nem egy jellemző viselkedési forma a kintlévőkre!

Amit pedig Vas Imre mondott itt az előbb, hát, tekintettel arra, hogy a kint dolgozók, a kivándorlók közül sajnos nagyon kevesen mennek el szavazni, ez finoman szólva is egy szűk mintavételen alapuló meghatározás vagy helyzetelemzés. De nem is igazán értettem, mert először a 2010-es választásokat mondta, utána kétszer a 2014-es... *(Dr. Vas Imre: 2014-es.)* Köszönöm, akkor 2014-ről beszélt. De azért most tegyék a szívükre a kezüket: az tényleg normális, hogy oda-vissza sok száz kilométert kell utazzanak, csak azért, hogy leadják a szavazatukat? Nonszensz, képviselőtársaim! Ha a klasszikus felállás maradt volna, ha itt ülnénk a kilencvenes vagy a kétezres évek közepén, és baloldali kormánnyal szemben érvelnének önök, önök lennének a

legjobban felháborodva egy ilyen kérdésben, hogy miért nem akarnak önöknek igazat adni, miért nem akarják az önök javaslatát elfogadni, és önök ordítóznának a legjobban, meg a kommunikációs csapatuk, hogy micsoda vérlázító diszkrimináció ez! Persze változik az érvelés jellege, attól függően, hogy éppen ellenzékben vagy kormányon vannak-e. Mindenesetre át kellene ezt gondolni, mert akár így, akár úgy, de ahogy egyszer a megalkotója ellen fordult ez a választójogi rendszer, úgy ez előfordulhat a későbbiek során is, nemcsak országos népszavazáson egyébként, hanem országgyűlési választáson is, nem feltétlenül csak a külföldön élő és dolgozó magyarok részéről, hanem az itt élők részéről is. Egyszerűen például azért, mert ilyen vérlázító igazságtalanságokat hagynak benne például a választójogi rendszerben is. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Vas Imre alelnök úrnak adom meg a szót.

DR. VAS IMRE (Fidesz), a bizottság alelnöke: Köszönöm, csak egy mondat: ha valaki megszünteti a lakcímet, annak is van lakcímkártyája, csak az van benne, hogy külföldi lakcím.

ELNÖK: Ha nincs több hozzászóló, akkor megadom a szót az előterjesztőnek.

Szávay István reflexiói

SZÁVAY ISTVÁN (Jobbik) előterjesztő: Köszönöm szépen. Bevallom őszintén, meg vagyok döbbenve kormánypárti képviselőtársaimon, különösen Répássy képviselő úron, hogy milyen elképesztően színvonalatlan és demagóg (*Dr. Répássy Róbert: Óóó!*) érveket sorakoztattak fel.

De azért engedjék meg, hogy akkor érdemben reagáljak először is Rubovszky képviselő úrra. Önök minden érvet felsoroltak egyébként, ami mellett szól, hogy miért nem lett volna szabad megadni a külhonban élő magyaroknak sem egyébként a levélszavazás lehetőségét. Önök ezt mégis biztosították - nyilvánvalóan egyértelmű politikai szándékból.

Rubovszky elnök úr azt mondja, hogy nincs más lehetőség. Miért ne lenne más lehetőség? Miért ne lenne? Répássy képviselő úr, miért ne lenne más lehetőség? Székelyföldön nem lehet elmenni Csíkszeredába vagy Kolozsvárra vagy Bukarestbe, vagy Délvidéken Szabadkára vagy Eszékre a külképviseletre szavazni? De, el lehet menni, ha akarnák. (*Dr. Répássy Róbert: El is mennek. Nem bíznak a román postában.*) Ez egyáltalán nem indokolta volna a levélben szavazás lehetőségének a megteremtését. Sokkal kisebb távolságok vannak az elszakított területeinken bármilyen magyarnak a lakóhelye és egy külképviselet között, mint például Ausztráliában, Kanadában vagy az Egyesült Államokban. Répássy képviselő úr, nem, nem mennek el! Ilyen messzire nem utaznak el. Ezt a számok bizonyítják a legjobban: alig 11 ezren regisztráltak, és kevesebb mint 10 ezren vettek részt személyesen több százezerből; félmilliótól az egymillióig mindenféle számokat tudunk, hogy hányan vannak.

A másik: nem kell behozni a felvételt, Rubovszky elnök úr, pontosan tudom, mit mondtam; legyen szíves, hallgassa meg még egyszer! Én nem a levélben szavazásról beszéltem, hanem a választási regisztrációról, ami komoly visszaélésre ad módot, mégpedig azzal, hogy a mostani szabályozás szerint nem kell minden egyes választásra előzetesen jelentkeznie egy külhoni magyarnak és jeleznie, hogy részt kíván venni, hanem tíz éven keresztül kapja a levélsomagot a megadott címére, ha kéri, ha nem. Lehet, hogy már nyolc éve halott lesz; mondjuk, a családjának lehetősége van adott esetben - természetesen feltéve és nem megengedve -, hogy ezt

visszaküldje. Így van, Vitányi képviselő úr, hiába néz ilyen furcsán rám (*Dr. Vitányi István: Ééén? - Derűltség, közbeszólások.*), tíz éven keresztül a szavazati levélsomag érkezik arra a címre, amelyet a választópolgár megadott, úgy is, hogy lehet, hogy már nyolc éve halott.

Továbbmegyek: a levélsomagot ha egyszer visszaküldi akár más a nevében, akkor automatikusan megint tíz évre meghosszabbodik az ő választási regisztrációja. Erről beszéltem, ez ad visszaélésre lehetőséget. Nagyon könnyen be lehetne csukni ezt a kiskaput egyébként, képviselőtársaim: ha minden egyes különböző választással kapcsolatban külön kellene regisztrálni. Csak az nyilván önöknek nem érdeke, mert a külhoniak döntően önökre szavaznak, ennek a procedúrának nyilván nem akarják őket kitenni.

A másik: népszavazás. Répássy képviselő úr, elmondják itt azt, hogy milyen különbség van itt a választáson való részvételben, egy szavazat, két szavazat. A népszavazáson semmilyen különbségtétel nem volt! Na, akkor azzal mi van? Ott mindenki ugyanazt az egy szavazólapot kapta, csak van, aki azt vissza tudta postán küldeni, más pedig ezt ugye nem tudta megtenni.

Kénytelen vagyok még arra is reagálni, elnök úrra, hogy Szlovákiában mi a helyzet. Ez egy magyarellenes ellentörvény! Abban önnek igaza van, hogy a gyakorlatban megmutatkozott, hogy ez többségében vagy nagyobb arányban vonatkozik német vagy cseh állampolgárokra, ez is igaz - ettől függetlenül ez egy magyarellenes céllal, nyilvánosan magyarellenes céllal meghozott törvény, amely súlyosan sérti a felvidéki magyarság érdekét, és amely törvény megváltoztatása érdekében önök hat év alatt az égvilágon semmit nem csináltak!

Érzelmi kérdés. De, államtitkár úr, érzelmi kérdés! Én Soltvadkerten vagyok állandó lakóhelyre bejelentve a mai napig, és akkor lehet, hogy törvényt szegek, de nekem ez egy érzelmi kérdés, hiába élek vagy töltöm a nagyobb időmet Budapesten. Higgye el, hogy ez nagyon sokaknak érzelmi kérdés, hogy hol élnek, meg hol nem élnek!

S egyetértek Apáti képviselőtársammal abban, a magyar politikának nem lehet célja az, hogy arra biztassa a külföldön élőket, hogy Magyarországról jelentkezzenek ki, még ezeket a kapcsolatokat is megszakítsák.

Ami pedig egy egészen elképesztő érvelés volt - Répássy képviselő úr, ha szíveskedne még egy pillanatra türelemmel lenni az irányomban -, az, hogy a Jobbik arra biztatna vagy azt javasolnánk, hogy aki külföldön tartózkodik, akkor az folyamodjon a csonka szavazati jogához. Képviselő úr, a szavazáson való részvételnek a módja, az, hogy egy vagy két szavazólapot kap-e valaki, a részvételnek a lehetősége nem a szavazás módjához van kötve! Ha valaki levélben szavaz, az még nem kell, hogy azt jelentse, hogy automatikusan tőle az egyik szavazati jogot el kell venni! Ez egy politikai szándéknak a kérdése, hogy a választójogi törvényben hogyan döntünk erről. (*Dr. Répássy Róbert: És akkor melyik választókerületben szavazna? A londoniban?*) Hát bocsánat, nem! A magyarországi lakcíme szerint illetékes szavazólapot kapja meg az illető. (*Dr. Vas Imre: De ha nem ott él!*) Hát, azt kapja meg. És azt meg tudja kapni levélben is, nemcsak személyesen. Ez ugyanúgy megoldható lenne, ha erre politikai szándék lenne. (*Közbeszólások.*)

Az ausztriai választási visszaélések éppen abból adódtak, hogy belföldre lehetett kérni és belföldön lehetett feladni a szavazólapot. A mi javaslatunk ezt kizárja. Ezt el is mondtam a bevezetőmben, hogy ezt pontosan tudjuk, pontosan tisztában vagyunk vele. Nem erről van szó - csak külföldi címre lehessen kérni!

A másik: Répássy képviselő urat hadd kérdezzem már meg még valamiről! Tudja-e azt a magyar állam, hogy Kovács II. Géza Csíkszeredából tényleg Angliában tartózkodik-e akkor, amikor önök kiküldik utána Angliába a szavazólapját? Azt

ugyanúgy nem tudja a magyar állam, hogy ő ott van... *(Dr. Répássy Róbert: Nem tudja, de nincs magyarországi lakcíme! Azért szavaz levélben!)* Azért szavazhat például Londonból, ugye. *(Dr. Répássy Róbert: Igen, mert nincs magyarországi lakcíme.)* Jó, csak hát ez nem így függ össze, képviselő úr! Ön amellet érvel, hogy ha valakinek van magyarországi lakcíme, de külföldön tartózkodik, akkor arról a magyar állam nem tudja, hogy valójában ott tartózkodik-e, és jogszerűen küldik-e utána a szavazási levélsomagot. Nyilvánvalóan ez a külhoni magyaroknál önöket értelemszerűen nem zavarja.

Azt hiszem, reagáltam mindendre. Teljesen egyértelmű, hogy itt a politikai szándék hiányzik az önök részéről. De természetesen mi bármilyen ehhez kapcsolódó javaslatban partnerek vagyunk. Tehát ha önök úgy gondolják, hogy itt van egy olyan diszkrimináció, amit érdemes feloldani, ha önök úgy gondolják, hogy érdemes ennek a néhány százezer magyarnak a számára könnyebben lehetővé tenni akár így, akár internetes szavazással, akár más formában, akkor nyújtson be a kormány erre vonatkozóan egy törvényjavaslatot; mi természetesen ezzel kapcsolatban konstruktívak leszünk. A választójogi törvényhez egyébként is több szempontból hozzá kell nyúlni, nekünk is lesznek ezzel kapcsolatos javaslataink. Itt azt kellene világossá tenni, és nagyon sajnálom, hogy ez nem hangzott el önöktől, mert ez lenne a legegyszerűbb, ha világossá tenné a Fidesz-KDNP, hogy ők továbbra is úgy gondolják, hogy ezeket a magyarokat ki kell zárni a választás lehetőségéből, vagy legalábbis a lehető legnehezebbé kell számukra tenni, hogy a választáson részt vehessenek, azzal, hogy személyesen szavazzanak. Az egyszerűbb lenne, mint ilyen színvonalatlan érveket, ellenérveket felhozni. Köszönöm szépen.

ELNÖK: *(Dr. Répássy Róbert szót kér.)* Tekintettel arra, hogy a zárszó már elhangzott, a vitát lezárom, és szavazásra teszem fel a kérdést. *(Közbeszólások.)* Határozathozatal következik.

Határozathozatal

Szávay István és társai képviselői önálló indítványáról szavazunk. Ki szavaz amellet, hogy tárgysorozatba vegyük? *(Szavazás.)* Ez 4 igen. Ki szavaz ellene? *(Szavazás.)* Megállapítom, hogy 8 ellenszavazat mellett nem vettük tárgysorozatba. *(Szávay István és Farkas Gergely távozik a teremből.)*

Az elnöklést visszaadom Rubovszky elnök úrnak.

(Az ülés vezetését dr. Rubovszky György (KDNP), a bizottság elnöke veszi át.)

Egyebek

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyetlen napirendi pont van hátra, az egyebek. Nekem nincs bejelentenivalóm most. Kérdezem a bizottságtól, van-e valakinek bármilyen indítványa, kíván-e valaki valamit bejelenteni. Répássy képviselő úrnak adok szót.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT (Fidesz): Most már az egyebek között, azt akarom mondani a bizottságnak, hogy tanulmányozzák át a francia választójogi törvényt. Franciaországban ugyanis a külföldön élő franciák számára a világban számos választókerületet hoztak létre. De hát nagyon érdekes lenne, ha lenne magyar választókerület például Romániában, vagy mondjuk, Szlovákiában. Ez a francia választójogi törvény megoldása. *(Dr. Apáti István: Más a történelmük és a jogtörténeti fejlődésük!)*

ELNÖK: Akkor, ha már itt tartunk, a mostani választójogi törvény kialakításánál ez a variáció is szóba került, hogy legyen külföldi szavazókör, és ott legyen jelölt. Aztán hála istennek ez elmaradt.

Tisztelt Bizottság! A legjobb tudomásom szerint a helyzet a következő. Szeretném közölni, hogy a jövő héten hétfőn, 17-én önálló parlamenti ülésként reggel 9-kor kezdődik a plenáris ülés. Ez a Házbizottságban elhangzott, úgyhogy ezt minden frakció tudhatja. Szeretném közölni, hogy erre való tekintettel hétfőn nem tudunk bizottsági ülést tartani, ezért úgy néz ki, hogy kedden délelőtt kell bizottsági ülést tartanunk. Tornyosulnak előttünk a feladatok, mert miniszteri meghallgatások lesznek, meg kell hallgatnunk Rogán Antalt, Balog Zoltánt - az igazságügyi minisztert nem ebben az időszakban szoktuk -, és akkor még vannak az igazságszolgáltatási vezetők, a Kúria elnöke, az Országos Bírósági Hivatal elnöke és a legfőbb ügyész. Szóval, lesz dolgunk bőven a közeljövőben.

Megadom a szót Répássy képviselő úrnak.

DR. RÉPÁSSY RÓBERT (Fidesz): Elnök úr, természetesen nem biztos, hogy mindenkinek jó a javaslatom, de tekintettel arra, hogy van a bizottságunk tagjai és a Törvényalkotási bizottság tagjai között átfedés - néhány -, ezért én javaslom, hogy csütörtökön is tarthatnánk ülést, akkor a Törvényalkotási bizottság is ülésezik. *(Közbeszólások.)* Úgy látom, nem okoztam osztatlan örömet. *(Derűltség.)*

ELNÖK: Egy dolgot szeretnék leszögezni. Én budapesti lakosként vállalnám a csütörtöki bizottsági ülést is, de azért tisztában kell lenni azzal, hogy a bizottság tagjainak többsége vidéki képviselő. *(Többek: Így van.)* Úgyhogy én ezt megfontolom; még a kedd is olyan... A jövő hét kedd ráadásul nem parlamenti nap. Hétfőn lesz az alaptörvény-módosítás, legalábbis a tervek szerint. Több esetben kértünk engedélyt arra, hogy a bizottság ülésezzen a parlament ülése alatt; nagyon meg kellett indokolni, és nem szívesen adják meg. Hogy az alkotmánymódosításnál nem fogják megadni, arra mérget veszek. És azért kell hétfőn 9-kor kezdeni a plenáris ülést, mert mivel önálló ülésnap, ezért ma csak egy óra lesz az interpelláció, nem kettő, mint szokott lenni hétfőnként, de a jövő hétfőn is lesz napirend előtti, interpelláció, azonnali kérdés, kérdés, és akkor jöhet csak az alaptörvény-módosítás. Tehát ezért kell 9-kor kezdeni, és jó hosszú vitára számítunk.

Tisztelt Bizottság! Egyebekben én ennyit tudtam elmondani. Igyekszem távol tartani magam a csütörtöki bizottsági ülésektől a vidéki képviselőtársaimra figyelemmel.

Az ülés berekesztése

Köszönöm a jelenlétet. A bizottsági ülést berekesztem.

(Az ülés befejezésének időpontja: 11 óra 54 perc)

Dr. Vitányi István
a bizottság alelnöke

Dr. Rubovszky György
a bizottság elnöke

Jegyzőkönyvvezető: Prin Andrea